

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการ
ช่วยเหลือผู้พิการจากโรคหลอดเลือดสมอง ตำบลสันป่าเปา
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวช่อผกา ไชยมงคล

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (กิจกรรมบำบัด)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร. เมธิศา พงษ์ศักดิ์ศรี

ประธานกรรมการ

ดร. สุจิตพร พร เลอศิลป์

กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคหลอดเลือดสมองเป็นโรคทางระบบประสาทที่ทำให้เกิดความพิการเรื้อรัง การช่วยเหลือผู้พิการเมื่อกลับเข้าสู่ชุมชนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของผู้นำชุมชน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาตามหลักการเทคโนโลยีเพื่อการมีส่วนร่วมโดยใช้รูปแบบการปฏิบัติงานทางกิจกรรมบำบัด The Samphan Framework of Practice เป็นกรอบแนวคิดหลักในการศึกษาวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการช่วยเหลือผู้พิการจาก

โรคหลอดเลือดสมองที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้พิการ โดยคัด เลือก ผู้เข้าร่วมวิจัยแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 13 คนประกอบด้วยผู้นำชุมชนจำนวน 9 คนและผู้พิการจากโรคหลอดเลือดสมองจำนวน 4 คน ในตำบลสันป่าเปา อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มเป็นหลัก ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยมีปฏิริยาโต้ตอบ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาและความต้องการของผู้พิการจากโรคหลอดเลือดสมองและผู้นำชุมชนได้แก่ ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านการให้บริการสาธารณสุขในชุมชน ด้านร่างกายและจิตใจและ ด้านเจตคติของสมาชิกในชุมชนต่อผู้พิการและเจตคติของผู้พิการต่อตนเอง สำหรับข้อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้พิการของสมาชิกกลุ่มพบว่าครอบคลุมการช่วยเหลือผู้พิการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ กเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและارس่งเสริมอาชีพแก่ผู้พิการ

ด้านการประเมินกระบวนการมีส่วนร่วมพบว่าสมาชิกกลุ่มเข้าร่วมสนทนากลุ่มครบทุกคน และมีส่วนร่วมในระดับเปิดรับความคิดเห็นและปรึกษาหารือ ด้านลักษณะการอภิปรายพบว่า สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอภิปรายในลักษณะโต้แย้งและสวนเสวนาแต่สมาชิกกลุ่มที่เป็น ผู้นำชุมชนเท่านั้นที่มีส่วนร่วมอภิปรายในลักษณะสวนเสวนาหาทางออก ด้านความเป็นอิสระในการ แสดงความคิดเห็นสมาชิกกลุ่มให้ข้อมูลว่าได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยเห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม ได้แก่ ได้มีส่วนร่วมในการรับฟังและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นได้รับความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้พิการจากโรคหลอดเลือดสมอง และด้านจิตใจ คือ รู้สึกมีความสุขและสบายใจที่ได้มีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังเป็น ประโยชน์ต่อ แผนงานในการช่วยเหลือผู้พิการและผู้บริหารได้ตอบสนองความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชน มีส่วนร่วม ด้านความเป็นตัวแทนของผู้พิการจากโรคหลอดเลือดสมอง และผู้นำชุมชนที่เข้าร่วม สนทนากลุ่ม มีความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม สมาชิกกลุ่ม ได้เสนอแนะ ให้ผู้นำชุมชนจากหลาย ภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น สมาชิกกลุ่มพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการรับฟังและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและพึง พอใจในบรรยากาศของการมีส่วนร่วม

ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของ ผู้นำชุมชนในการช่วยเหลือผู้พิการ โรคหลอดเลือดสมอง โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการมีส่วนร่วม ที่เน้น การมีส่วนร่วมของผู้พิการ จากโรคหลอดเลือดสมองและผู้นำชุมชน ในลักษณะ ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็นในการสนทนากลุ่มเพื่อหาปัญหาและความต้องการและข้อเสนอแนว ทางการมี ส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้พิการ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้พิการ สอดคล้องกับ นโยบายของชุมชนและเหมาะสมกับบริบทของชุมชน ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมที่ เกิดขึ้นจาก การศึกษานี้จัดเป็นกระบวนการตาม The Samphan Framework of Practice เพื่อให้ผู้พิการบรรลุ ผลลัพธ์สุดท้าย คือผู้พิการสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น ช่วยให้เกิดเป็นชุมชนที่พึ่งพาตนเองได้ และส่งเสริมสังคมสุขภาวะต่อไป

Thesis Title	Development of Participation Guidelines of Community Leaders in Assisting Individuals with Disabilities Acquired from Stroke, San Pa Pao Sub-district, Sansai District, Chiang Mai Province
Author	Miss Chorpaka Chaimongkon
Degree	Master of Science (Occupational Therapy)
Thesis Advisor Committee	Asst. Prof. Dr. MaeThisa Pongsaksri Chairperson Dr. Suchitporn Lersilp Member

ABSTRACT

Cerebrovascular disease (CVD) is a disease of the nervous system causing chronic disability. Assisting people with disabilities resumed to community requires the cooperation of community leaders. This study is based on principles of technology of participation using the model of the occupational therapy practice: The Samphan Framework of Practice. The purpose of the study was to develop the participation guidelines of community leaders in assisting individuals with disabilities acquired from stroke in accordance with the needs of people with disabilities. The 13 participants selected by purposive sampling included 9 community leaders and 4 individuals with disabilities acquired from stroke in San Pa Pao sub-district, Sansai district, Chiang Mai province. The focus group interviews were primarily used to collect data in conjunction with active participation and the data were analyzed by using a content analysis.

It was found that problems and needs of individuals with disabilities acquired from stroke and community leaders were financial support and budget allocation, providing health care services in the community, physical and mental support, attitude of community members toward

individuals with disabilities, attitude of individuals with disabilities towards themselves. The proposed participation guidelines in assisting individuals with disabilities included physical and mental support, social participation and career promotion for individuals with disabilities.

The evaluation of participation process was found that all participants took part in group discussion. Meanwhile, the levels of participation included receiving information and consultation, and most of them participated in the debate and dialogue. Nevertheless, only community leaders discussed about deliberation. The participants reported they could participate in the group process independently; the benefits from participation included listening and sharing, receiving knowledge and information useful in assisting individuals with disabilities, psychological support: feeling happy and comfortable, planning to assist individuals with disabilities and response to the need of community based on community participation. In addition, the appropriate numbers of individuals with disabilities and community leaders in group discussion. However, they suggested community leaders from different groups should engage in this process. The participants satisfaction in participation were reported.

The findings indicated the importance of development of participation guidelines of community leaders in assisting individuals with disabilities acquired from stroke applying technology of participation. They also focused on participation in term of discussion in focus group interviews in order to explore problems, needs and proposed participation guidelines in assisting individuals with disabilities in accordance with the needs of them, policy and context of the community, of which the participation process under the Samphan Framework of Practice was conducted to achieve the outcome. It was eventually targeted to assist the individuals with disabilities and community to become more independent as well as promote social well-being.